

OK BLADET

ÅRGANG 11 · NUMMER 2 · APRIL 1968

ØK BLADET

Udgivet af

AKTIESELSKABET DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI
Holbergsgade 2, København

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

G. Holst

REDAKTIONSUDVALG:

J. L. Buch-Larsen

M. T. Munch

E. Sivertsen

REDAKTIONENS ADRESSE:

ØK-bladet, AIS Det Østasiatiske Kompagni, Sekretariatet,
Holbergsgade 2, København K

Husk at melde adresseforandring

TRYK:

Bogtrykkeriet Forum, København

Eftertryk kun med redaktionens tilladelse

Indhold:

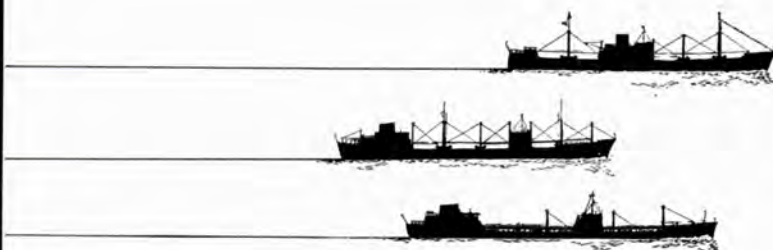
Forside: Tahsis, M/S *Columbialand* laster tømmer i døgndrift til UK.

Front pages: Tahsis, M/S "*Columbialand*" loading timber at night for UK.

Bagside: »Sølvpige«. Kaptajn V. Hermansen overrækker idrætsmærket i sølv til frk. Kirsten Løve, Dansk Sojakagefabrik. (Se sporten, side 21).

Back page: "Silver Girl". Miss Kirsten Løve, The Danish Soyacake Factory, receiving from Captain V. Hermansen, the trainer, the silver badge awarded for all-round proficiency in athletics. (See EAC sport, page 21).

Eacom Tømmer	3
PR-prisen 1967 til ØK film	5
Paranex	6
Pensionsfonden	9
Kompagni-nyt	10
Kina	12
Gamle sømandstraditioner i nye skibe	15
Sammenslutningen med Turner, Hoare & Co. Ltd., Indien	16
Siamar, Genua	18
Maskinisteksamen	18
Investeringsforeningen	19
New Shipping Agents	19
ØK Data køber grund i Birkerød	20
Sporten	21

Nanaimo. M/S *Columbialand* er færdig med dækslasten på ca. 417.000 kubikfod.
 Nanaimo. M/S "Columbialand" with her deck cargo of abt. 417.000 cbft. completed.

Den 18. februar 1968 ankom det svenske M/S *Columbialand*, en »åben« bulk carrier på 26.400 tons opkaldt efter provinsen British Columbia, på sin jomfrurejse til Tahsis savmøllen. Efter at have lastet ca. 398.000 kubikfod Hemlock og Fyr på en rekordtid af fire dage fortsatte skibet til Nanaimo på Østkysten af Vancouverøen, hvor den på 7 dage færdiggjorde indtagelsen af hele sin last, ialt 1.227.000 kubikfod – den største ladning tømmer, der nogensinde er udført fra British Columbia til England.

Dette skib, som specielt er beregnet til at medføre British Columbia »pakket« tømmer (1 tykkelse til 1 længde pr. bundt), blev søsat i Sverige i september 1967. Det ejes af rederiet A/B August Leffler & Son, Göteborg og er det første af fire søsterskibe, som skal bygges på Öresundsvarvet A/B, Landskrona. Yderligere to søsterskibe er i ordre hos Charles Connell & Co. (Shipbuilders) Ltd., Skotland. Disse seks carriers vil være en del af en international service pool som skal operere under navnet »Scanscot Freighters«.

De første tre sådanne skibe er under langtidsbefragtning for Anglo Canadian Shipping (Westship) Ltd., Vancouver, og derefter har Eacom Timber Sales Ltd., der er en af de tre største eksportører af tømmer fra British Columbia kontraheret disse

EACOM TØMMER

skibe til transport af tømmer til England og Nordeuropa.

For at drage fuld fordel af sådanne skibe som *Columbialand* samler Eacom Timber Sales sit »pakkede« tømmer i Tahsis og Nanaimo, hvortil noget af tømmeret transporteres helt op til 1000 km. pr. bane, lastbil eller i lægtene. På samme måde bliver hele lasten kun losset i to havne, Cardiff og London, hvorfra tømmeret så pr. lastbiler distribueres til køberne rundt omkring i England.

For mindre end to år siden afskibede man normalt British Columbia tømmer løst ombord på skibe af Liberty-typen. Disse skibe lastede mindre end 420.000 kubikfod og gik normalt ind i otte eller ni havne for at laste og brugte hertil tre til fire uger. I England var det ligeledes al-

mindeligt for sådanne skibe at sejle fra havn til havn, og her tog det så en tilsvarende tid at losse lasten.

Columbialand er 175 meter langt og godt 26 meter bredt. Dets seks lasteluger danner et stort ensartet fladt dæk, og de hydraulisk opererede lugedæksler kan på seks minutter åbnes fuldstændig indtil en afstand af to meter fra hver skibsside, således at der er fri adgang til at få tømmeret direkte ned i lastrummene med en minimal »handling« af lasten på tværs.

Fem elektro-hydrauliske kraner på sokler betjener *Columbialands* seks lastrum. Kranerne, som hver har en løftekapacitet på 12 tons, er udstyret med et specielt »spotting«-aggregat, således at det pakkede tømmer kan anbringes i den helt rigtige stilling.

Der afholdtes en uformel reception ombord på *Columbialand* i Tahsis, men det var i Nanaimo, at Eacom Timber Sales og Anglo Canadian Shipping den 27. februar formelt introducerede dette enestående skib og dets repræsentant, administrerende direktør for A/B August Leffler & Son, P. Palsson, til skov- og transport-industrierne, den lokale provinsregering og andre myndigheder.

Ved receptionen om bord på *Columbialand* repræsenterede Dan Campbell, Minister of Municipal Affairs, Premierministeren for pro-

M/S *Columbialand* laster »pakket« tommer i Tahsis.

M/S "Columbialand" at Tahsis. Loading of packaged timber.

Tommeret lastes med *Columbialand*'s egne dækkraner.

The timber is being loaded by "Columbialand"'s own deck cranes.

Nanaimo. *Columbialand*'s fører, kaptajn E. V. Lindahl, med Eacom's gave, et maleri af skibet lastet med tommer.

Nanaimo. Captain E. V. Lindahl of M/S "Columbialand" with Eacom's gift, a painting of the ship fully loaded with timber.

vinsen British Columbia, som desværre ikke var i stand til at være til stede på grund af møder i Parlamentet.

Efter at Poul Hansen, præsidenten for Eacom Timber Sales, officielt havde budt velkommen, bød Dan Campbell skibet velkommen til British Columbia og omtalte det rosverdige skandinavisk-canadiske samarbejde, som havde gjort det muligt at gennemføre dette rationaliserede transportprogram for et af British Columbias vigtigste eksportprodukter.

Som svar skænkede hr. Palsson Premierministeren en smuk svensk krystalskulptur. Borgmester Frank Ney, Nanaimo, udtrykte også sine bedste ønsker for skibet. Kaptajn E. V. Lindahl fik overrakt gaver af Nanaimos havnekommission, Anglo

Canadian Shipping og Eacom Timber Sales. Fra sidstnævnte et maleri af skibet specielt udført til denne lejlighed.

Begivenheden fik stor omtale i både radio og TV på grund af dette skibs betydning for skovindustrien i British Columbia.

EACOM TIMBER FOR UK

The M. S. *Columbialand*, a 26,400 ton "open" single deck bulk carrier under the Swedish Flag named after the Province of British Columbia, arrived at Tahsis Sawmill on February 18, 1968, on her maiden voyage. After loading abt. 398.000 cbft. of Hemlock and Fir lumber in a record of four days, the *Columbialand* sailed to Nanaimo on the East Coast of Vancouver Island where in seven working days, she completed her cargo of 1.227.000 cbft. - the largest lumber cargo ever carried from B. C. to the United Kingdom.

This ship, designed especially to carry

British Columbia packaged lumber, was launched in Sweden in September, 1967, and is owned by A/B August Leffler & Son of Gothenburg. She is the first of four sister ships to be built by Öresundsvarvet A/B of Landskrona, Sweden, and further two sister ships are on order from Charles Connell & Co. (Shipbuilders) Ltd. in Scotland. These six carriers will form part of an international service pool operating under the name of Scan-scot Freighters.

The first three vessels are under long-term charter to Anglo Canadian Shipping (Westship) Ltd. of Vancouver, and in turn, Eacom Timber Sales Ltd., which is one of the three largest exporters of B. C. lumber, has these same vessels under contract for transport of its products to the United Kingdom and Northern Europe.

In order to take full advantage of such vessels as the *Columbialand*, Eacom Timber Sales concentrates its packaged lumber at Tahsis and Nanaimo with some of the lumber coming to the latter port from as far away as 600 miles by rail, truck, and barge. The entire cargo will be discharged in two ports only, Cardiff and London, from which points the lumber will be distributed by trucks to buyers situated throughout the United Kingdom.

Less than two years ago, British Columbian lumber was normally shipped loose on board Liberty-type vessels, loading less than 420.000 cbft., usually calling at eight or nine ports for loading, and using three to four weeks to complete loading. In the United Kingdom it was likewise customary for such vessels to sail from port to port, using a similar period for the discharge.

The *Columbialand* is 575 feet long and has a beam of 87 feet. Her six hatches form a continuous level deck, and the hydraulically operated hatch covers can be completely opened to within six feet of her sides in six minutes, thus giving free access for the loading of packaged lumber direct into the holds with minimum lateral movement of the cargo.

Five electro-hydraulic cranes mounted on 22' pedestals serve the *Columbialand*'s six holds. The cranes, each with a lifting capacity of 12 tons, are fitted with special "spotting" devices so that the packaged lumber can be stowed in the most suitable position.

An informal reception took place onboard the *Columbialand* at Tahsis, but it was at Nanaimo on 27th February that Eacom Timber Sales and Anglo Canadian Shipping formally introduced this unique vessel, represented on the occasion by Mr. P. Palsson, Managing Director of A/B August Leffler & Son, to the forest and transportation indu-

stries, the Provincial Government and other authorities.

At the reception on board the *Columbialand*, The Honourable Dan Campbell Minister of Municipal Affairs, represented the Premier of the Province of British Columbia, who unfortunately could not absent himself from Parliament which was in session.

Following the official welcome by Mr. Poul Hansen, President of Eacom Timber Sales, The Honourable Dan Campbell

welcomed the ship to British Columbia, remarking upon the praiseworthy Scandinavian-Canadian co-operation which had made possible this advanced transportation concept for one of the most important exports from British Columbia.

In reply, Mr. Palsson presented a beautiful Swedish crystal sculpture to the Premier of the Province. His Worship, Mayor Frank Ney of Nanaimo, also expressed his best wishes for the

ship. Presentations were made to Captain E. V. Lindahl by the Nanaimo Harbour Commission, Anglo Canadian Shipping, and Eacom Timber Sales, the last in the form of a painting of the vessel especially commissioned for the occasion.

In recognition of the significance of this vessel to the future of the British Columbia forest industry, the loading and the reception were extensively covered by the local press and T. V. stations.

PR-prisen 1967 til ØK film

Den 26. februar 1968 kåredes Kompagniets film »Timber – ØK i Canada«, der er produceret af Laterna Film og instrueret af Ole Roos, til »Årets PR-film«. Det skete ved en præsentationsforevisning i Alexandra Teatret i København, arrangeret af Dansk Public Relations Klub, hvis formand er underdirektør i Privatbanken, K. Sørup Hansen.

Formålet med udvælgelsen af en sådan film er at øge interessen for

film som hjælpemiddel i informationsarbejdet og samtidig at skabe øget forståelse for public relations. Afhængigt af det samlede antal tilmeldte film og deres kvalitet nominerer juryen en eller et mindre antal film. Den vindende film får tildelt diplom og en sølvstatuette til producent og sponsor og de øvrige film diplom til producent og sponsor.

Til bedømmelse kunne indsendes PR-film, der var færdigspillet i 1967. Ved bedømmelsen lægges vægten særligt på filmenes informative indhold, og filmene bliver derfor bedømt af en jury, udvalgt blandt Dansk Public Relations Klubs medlemmer.

Juryens formand, kontorchef E. Heimann Olsen, Industriraadet, erklærede, at juryens afgørelse havde været enstemmig. Han overrakte et diplom og en sølvstatuette til direktør Mogens Pagh og direktør Mogens Skot Hansen, Laterna Film A/S., idet han betegnede filmen som et ypperligt eksempel på public relations. Den skaber forståelse, sympati og støtte ved at give et fortræffeligt billede af ØKs verdensomspændende virke.

Det er anden gang Dansk Public Relations Klub har påtaget sig at udvælge »Årets PR-film«, og i fjor kåredes ud af 12 tilmeldte BP-filmene »På de syv Have«.

»Årets PR-film« får tildelt en sølvstatuette, formgivet af sølvsmeden Aage Weimar. Statuetten forestiller en stiliseret skyskraberby, hvorom der er snoet en guldtråd som symbol på kommunikation eller public relations.

»The PR-film of the year« is being awarded a silver statuette designed by the silversmith Aage Weimar. The statuette represents a stylized skyscraper city around which is twined a gold thread as a symbol of communication or public relations.

Formanden for Dansk Public Relations Klub, underdirektør K. Sørup Hansen, overrækker direktør Mogens Pagh sølvstatuetten for »Timber – ØK i Canada«, årets PR-film 1967. Til højre: direktør Mogens Skot Hansen, Laterna Film, der som producent ligeledes modtog diplom og statuette for filmen.

Mr. K. Sørup Hansen, Chairman Danish Public Relations Club, presenting Mr. Mogens Pagh, Chairman EAC, with the silver statuette awarded the film "Timber – EAC in Canada", the PR-film of 1967. To the right Mr. Mogens Skot Hansen, Director Laterna Film Ltd., Copenhagen, who also received diploma and a statuette in his capacity of producer.

For 1967 var der indsendt ialt 14 film til bedømmelse. Som nr. 2 nominerede juryen »Journal 0375«, produceret for Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse, og som nr. 3 »Hvor hurtigt er for hurtigt«, produceret for Rådet for Større Færdssikkerhed.

THE PR-PRIZE 1967 FOR EAC FILM

On 26th February, 1968 our Company's film "Timber - EAC in Canada" was chosen "The PR-film of the year 1967". The film was produced by Laterna Film Ltd., Copenhagen, and directed by Ole Roos. The ceremony, arranged by Danish Public Relations Club, took place at Alexandra Teatret, Copenhagen. The President of the Club is Mr. K. Sørup Hansen, General Manager, Privatbanken, Copenhagen.

The purpose of selecting such a film is to increase the interest in films as an aid in information work, and simultaneously to increase understanding for public relations. According to the number of films notified and their quality the jury nominates one or a limited number of films. The winning film is awarded a diploma and a silver statuette for both producer and sponsor. A diploma only is awarded to the producer and sponsors of the other films.

Films finished within the year 1967 could be submitted. Great importance is attached to the fact that the films are informative, and the films are, therefore, judged by a jury chosen from the members of Danish Public Relations Club.

Mr. E. Heimann Olsen of the Federation of Danish Industries, the Chairman of the jury, declared that the decision of the jury had been unanimous. He presented Mr. Mogens Pagh, Chairman EAC, and Mr. Mogens Skot Hansen, director, Laterna Film Ltd., Copenhagen, with a diploma and a silver statuette, saying that he regarded this film as an excellent example of public relations. It creates understanding, sympathy, and support by giving a good picture of the world-wide activities of the Company.

It is the second time that Danish Public Relations Club has nominated "The PR-film of the year". Last year 12 films were sent in, and the BP-film "On the Seven Seas" was chosen as winner.

For 1967 14 films were submitted. As No. 2, which was awarded a diploma, the jury chose "Journal 0375", produced for Danish Cancer Society and as No. 3 "How Fast Is Too Fast", produced for Danish Road Safety Council.

paraná

União da Vitória, Paraná, Brasilien

Kompagniets deltagelse i træforretning i staten Paraná går tilbage til krigens tid, hvor betydelige kvantiteter af Paraná Pine (tryk på *na* - ikke som ofte hørt på *ra*) blev afskibet, især fra havnene São Francisco do Sul og Paranaguá.

Efterhånden omfattede forretningen også Embuya (Brazilian Walnut) med Sydafrika som langt det vigtigste marked.

I 1951 havde eksporten af Pine og Embuya et sådant omfang, at det besluttedes at åbne kontor i byen Joinville, i staten Santa Catarina, et vigtigt centrum for træeksportheandelen. I denne by erhvervede Kompagniet sig lagerpladser til tørring og klassifikation af de rå brædder, der opkøbtes fra savværker i det indre.

Byen União da Vitória kom ind i billedet i 1957, idet der her lejedes en tømmerplads for så tæt ved savmøllerne som muligt at frasortere de kvaliteter af træ, der ikke egnede sig for eksportmarkederne. I 1962 købte Kompagniet den hidtil lejede tømmerplads.

Træforretningen har i tidernes løb lidt ikke uvæsentligt under eksportkvotasyttemer, vanskelighederne ved at opnå gældende minimumpriser etc., men det er trods dette lykkedes stadig at deltage i forretningen, især i Pine, hvorimod Embuya for os og også generelt er i tilbagegang.

I 1963 blev en dansk ejet fabrik i União da Vitória, PARANEX,

skadet ved ildebrand, og ejerne satte sig i forbindelse med Kompagniet, da de ikke længere selv ønskede at drive forretningen videre, idet andre interesser afholdt dem fra at føre det nødvendige opsyn på pladsen.

Forhandlinger indledtes, og efter at fabrikken var sat i stand efter branden, blev den overtaget af Kompagniet i januar 1964.

Siden er forskellige forbedringer foretaget. Der er installeret en ekstra dampmaskine for levering af strøm, og det elektriske anlæg er blevet moderniseret. Desuden er yderligere tørreovne bygget for at sikre tilstrækkeligt materiale til produktionen.

I 1965 købtes Timberlane Lumber Co. i Houston, der også før overtagelsen af Paranex formidlede salget i USA som eneforhandler.

Kontoret og lagerpladserne i Joinville lukkedes i 1967, da det besluttedes at koncentrere al vor Paraná træforretning i União da Vitória.

Paranex

Kraftanlægget på PARANEX-fabrikken, Brasilien.
PARANEX, Brazil. Power Plant.

Det må dog her nævnes, at det administrative arbejde foretages i Paraná's hovedstad, Curitiba, da det ikke fra União da Vitória er muligt at holde den nødvendige, hurtige kontakt med udlandet.

Paranex produkterne er af høj kvalitet. Det drejer sig om ovntørrede fyrretræs profillister, dørkarme og lignende. Der fremstilles omkring 80 forskellige profiler. Yderligere leverer virksomheden ovntørrede, høvlede brædder samt almindeligt lufttørret, savet træ til eksport og til det lokale marked.

Arbejdsgangen er som følger:

Råtræet købes fra savmøller i det indre af staten Paraná. Ved ankomst til lagerpladserne i União da Vitória sorteres det i forskellige kvaliteter og lufttørres en tid. Den del af de rå brædder, der er bestemt for forarbejdning på Paranex maskiner, fortørres derefter, hvis træet er for fugtigt. Tørringen foregår i en stor fortørreovn, hvor der dels ved indblæsning af damp, dels ved varm luft, opnås en lavere, ensartet fugtighedsgrad i brædderne.

Fra fortørreovnen bringes træet til de regulære ovne, hvor brædderne udsættes for et timelangt, kogende dampbad. Når træet er »gennemkogt«, fjernes dampen, og varm luft indblæses i ovnene, hvorved træet langsomt og under nøje kontrol bringes ned til et fugtighedsindhold på 8 til 10 %. Hele processen varer fra

24 til 48 timer, alt efter træets karakter.

Det vil forstås, at træet efter denne behandling undergår en strukturændring, og resultatet er et særdeles hårdt, modstandsdygtigt materiale.

Efter ovntørringen skæres brædderne op i størrelser egnede for produktionen og køres igennem kehlmaskinerne.

Inden afskibning for eksport pakkes listerne omhyggeligt i bundter af ensartet længde med omslag af finér, og endestykkerne behandles med voks, hvilket sikrer, at træet er i god stand ved ankomst til bestemmelses-havnen.

Vor træorganisation i Paraná beskæftiger ca. 130 fastlønnede funktionærer.

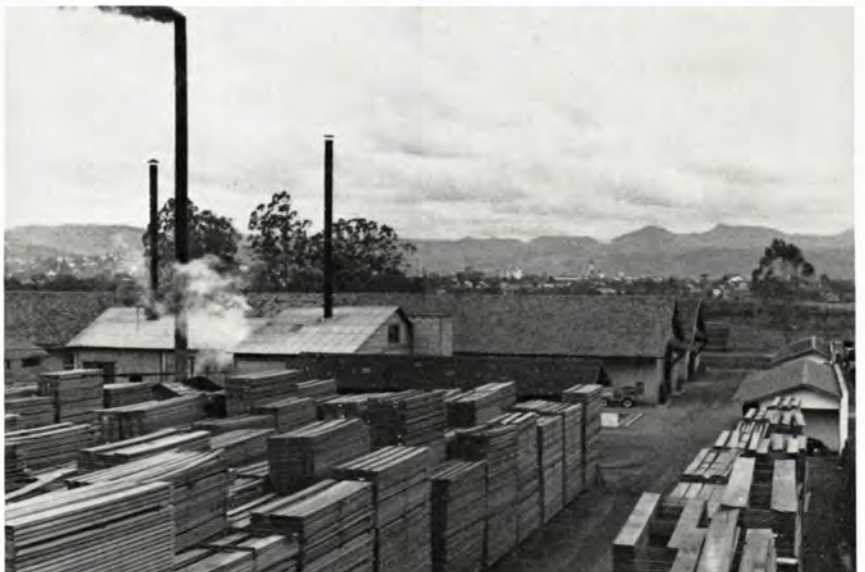
Brasiliens regering er nu for alvor

besluttet på at bevare landets reserver af fyrretræ. Således kan der ikke længere afskibes fyrretræ, uden det påvises, at nye træer er plantet i samme forhold. Der er derfor grund til at håbe, at forretningen i Paraná Pine vil kunne fortsætte i fremtiden, også når de nuværende gamle skove ikke længere kan yde tilstrækkeligt materiale.

— — —

I andre egne af det store land er Kompagniet også begyndt at interessere sig for træforretning, omend endnu kun på en eksperimentel basis. Nogen forretning i mahogni og andet hårdt træ er det dog lykkedes at gøre, og rejser til de store skovområder i Amazonbækkenet, Mato Grosso og Rondonia er foretaget. Muligheden for uddragning af træ

PARANEX, Brasilien. Store lagre af råtræ klar til salg eller forarbejdning.
PARANEX, Brazil. Large stocks of raw material ready for sale or machining.

fra disse fjerne og nærmest ukendte egne er skabt gennem de senere års vejbyggeri, hvor tusinder af kilometer veje gennem junglen er blevet anlagt. Men dette er – som Kipling siger – en anden historie.

"PARANEX" – UNIAO DA VITORIA, PARANÁ, BRAZIL.

The Company's participation in the wood trade in the State of Paraná dates back to the second world war, when considerable quantities of Paraná Pine (the stress is on *na* not, as often heard, on *ra*) were shipped, mainly out of the ports of São Francisco do Sul and Paranaguá.

The business in time also embraced

Embuya (Brazilian Walnut) with South Africa as the most important market.

By 1951 the export of Pine and Embuya had reached a considerable turnover and it was decided to open an office in the town of Joinville in the State of Santa Catarina, an important center for export business in wood. In this town the Company acquired timber yards for the drying and grading of raw boards, which were bought from mills in the interior.

In the year 1957 the town of União da Vitória entered the picture, as timber yards were rented there in order to enable grading of the wood closer to the saw-mills, separating qualities unsuitable for export. In 1962 the rented land was purchased by the Company.

The wood-business has over the years suffered to a certain degree from quota systems, inability to obtain ruling minimum prices etc., but it has been possible to remain in the business, especially in Pine, whereas our Embuya business, and Embuya business in general, appears to be on the decline.

In 1963 a Danish-owned factory at União de Vitória, "Paranex", suffered damage from fire, and the owners contacted the Company, inasmuch as they themselves no longer desired to continue operations, as other engagements prevented them from exercising the necessary on-the-spot control.

Negotiations were initiated and when the plant had been fully repaired it was taken over by the Company in January, 1964.

Since then improvements have been made. A steam engine providing extra power has been installed and the electrical distribution system has been modernized. Furthermore, additional kilns have been built to ensure an appropriate quantity of raw material for production.

Timberlane Lumber Company in Houston, which also prior to the takeover of Paranex had been sole distributors in the United States of America, was bought by the Company in 1965.

The Joinville office and timber yards were closed down in 1967, when it was decided to concentrate all our Paraná wood business in União da Vitória. It should be mentioned, however, that the administrative work is carried out in the capital of Paraná, Curitiba, as União da Vitória does not possess the facilities for the necessary quick contact with countries abroad.

The Paranex products are of high quality. It is a matter of kiln-dried Pine Mouldings, Wedge Casings etc. Close on 80 different moulding patterns are manufactured. Apart from this the plant produces kiln-dried surfaced boards, as well as ordinary air-dried sawn boards for export and for the local market.

Opskåret træ fra PARANEX køres ud til lokale tommerhandlere.
PARANEX, Brazil. Loading timber for the local market.

Profilhøvling af brædder på PARANEX-fabrikken.
PARANEX, Brazil. Working of boards on the moulder.

Main production features are the following:

Raw Pine boards are purchased in the interior of Paraná from independent mills. Upon arrival at the União da Vitória yards, the wood is graded in various qualities and stacked for air-drying for some time. The part of the raw boards destined for processing in the Paranex machines are, if possessing too high a degree of humidity, pre-dried. The drying takes place in a big pre-drier, in which a lower uniform humidity percentage is obtained by the application of steam and circulation of warm air. From the pre-drier the wood is brought into the proper kilns where the boards are subjected to an hour-long boiling steam bath. When the wood has been "boiled" the steam is withdrawn and warm air is circulated in the kilns whereby the boards, slowly and under close control, are brought down to a moisture content of about 10%. The drying process takes 24 to 48 hours, depending upon the characteristics of the wood.

It will be understood that after such treatment the wood undergoes to some degree a transformation of structure, a thoroughly hard and resistant material resulting.

After the kiln-drying the boards are sawn up in sizes suitable for production and run through the moulding machines.

Before shipment the mouldings are carefully packed in bundles of even lengths, wrapped in veneer, and the end pieces waxed, ensuring sound condition on arrival at the port of destination.

The Paranex wood organization employs about 130 people.

The Brazilian Government is now seriously resolved to preserve the country's reserve of Pine. Thus Pine can no longer be exported unless proof is provided that reforestation has been undertaken. Consequently there is reason to hope that the business in Paraná Pine will continue in the future, even when the present, old forests no longer can supply sufficient quantities.

In other parts of the big country, the Company has commenced looking into business in wood, albeit still on an experimental scale.

Some business in Mahogany and other hardwoods has taken place, and trips to the large forest areas in the Amazon Basin, Mato Grosso and Rondonia have been made. The possibility of extracting wood from these far away and almost unexplored regions has been created by road building of recent years when thousands of kilometers of roads through the jungles have become a reality. But this, as Kipling says, is another story.

Regnskab for

AKTIESELSKABET

DET ØSTASIATISKE KOMPAGNIS PENSIONS FOND (PENSIONS KASSE)

Formue pr. 1. januar 1967	Kr. 96.851.167,45
Bidrag fra A/S Det Østasiatiske Kompagni for regnskabsåret 1966 -	3.000.000,00
Indkasseret for overtagne pensionsforpligtelser	- 388.971,00
	<u>Kr. 100.240.138,45</u>
Indvundne renter etc.	Kr. 6.251.289,65
- udbetalte pensioner samt del af dyrtids-	
tillæg	- 4.304.285,71 - 1.947.003,94
Formue pr. 31. december 1967	<u>Kr. 102.187.142,39</u>

som er anbragt i henhold til pensionsvedtægternes bestemmelser.

Den 4. december 1967 godkendte Forsikringsrådet de ændringer af Pensionsfondets vedtægter, som Kompagniet ønskede gennemført med henblik på at sikre en væsentlig forbedring af pensionerne.

Ændringerne har ikke kunnet foretages med virkning for de nuværende pensionister og får således kun betydning for de funktionærer, der overgår til pension efter 4. december 1967.

De nye regler betyder først og fremmest en forbedret beregning af grundpensionerne, som fremtidigt udregnes på basis af grundlønnen i de sidste 10 år i stedet for som hidtil grundlønnen i den oftest lange år-række fra optagelsen i Pensionsfondet til pensioneringstidspunktet. Da grundpensionerne herved stiger meget væsentligt, vil dyrtidsreguleringen, om hvilken der træffes bestemmelse fra år til år, ske ved fastsættelse af et højere dyrtidstillæg for pensionisterne efter de gamle regler og et lavere dyrtidstillæg for nye pensionister, således at der bliver en rimelig balance mellem de to grupper.

Som noget nyt oprettes med virkning fra 1. juli 1968 en Afdeling B af Pensionsfondet, samtidig med at de nuværende medlemmer henføres til Afdeling A. Alle nye medlemmer optages fra nævnte dato i Afdeling B, som adskiller sig fra Afdeling A, dels ved at Kompagniet har afgivet

et fast tilsagn om løbende bidrag til Pensionsfondet på grundlag af Afdeling B-medlemmernes grundløn, dels ved at der ved pensioneringen af Afdeling B-medlemmerne tages hensyn til de offentlige tillægspensionsordninger. Også Afdeling B-medlemmernes grundpension beregnes på basis af grundlønnen i de sidste 10 år forinden pensioneringen.

Samtidigt med ændringen af Pensionsfondets vedtægter er der gennemført en betydelig forbedring af pensionsforholdene for de funktionærer, der er sikret pension ved police fra Pensionsforsikringsanstalten A/S. Hele præmien betales fortsat af Kompagniet, men præmien er omtrent blevet fordoblet, idet Kompagniet fra 1. januar 1968 betaler et pensionsbidrag på 10% af lønnen incl. dyrtidstillæg.

For alle grupper gælder det, at Kompagniet har foretaget en meget væsentlig forøgelse af børnepensionerne.

Fra 1. april 1970 vil alle, der er fyldt 67 år, få fuld folkepension, uanset størrelsen af anden indtægt.

I den anledning bemærkes, at udbetalingen af folkepensionen ikke har nogen indflydelse på beregningen af pensionen fra Kompagniet. Dette gælder også de tilfælde, hvor pensionister benytter sig af den nugældende adgang til at få mere end folkepensionens mindstebeløb (de nærmere regler herom kan fås oplyst ved henvendelse til bopælkommunens folkepensionskontor).

På Kompagniets bestyrelsesmøde den 21. marts 1968 er tidligere Manager Far East Shipping, Singapore, H. H. Sparsø, blevet udnævnt til prokurist ved Hovedkontoret og vil lede den nyoprettede afdeling for Planlægning og Udvikling i Kompagniets Skibsafdeling.

Prokurist
H. H. Sparsø

At the Board Meeting held on 21st March, 1968, Mr. H. H. Sparsø, former Manager Far East Shipping, Singapore, was appointed a Manager at our Head Office - authorized to sign jointly with Managers previously appointed. Mr. Sparsø will be in charge of the Planning and Development Department, a section of our Shipping Department.

På direktør T. W. Schmiths vegne deltog prokurist E. Byskov som medlem af Den danske Atomenergikommissions delegation i et møde i Paris den 8. og 9. februar. Konferencen var indkaldt af European Nuclear Energy Agency og International Atomic Energy Agency angående et fælles projekt indenfor fødevarerestråling, som er støttet af samtlige OECD lande. Mødet afholdtes i OECDs hovedkvarter.

Mr. E. Byskov on behalf of Mr. T. W. Schmith attended a meeting in Paris on 8th and 9th February as a member of a delegation from the Danish Atomic Energy Commission. The meeting was summoned by European Nuclear Energy Agency and International Atomic Energy Agency concerning a joint project within the field of food irradiation, which is being supported by all OECD countries. The meeting was held at the OECD headquarters.

Kompagniet har oprettet et nyt selskab i Indonesien ved navn P. T. Dumex, In-

donesia, for lokal produktion af farmaceutiske artikler i nært samarbejde med A/S Dumex, København. Man har således allerede erhvervet grund og eksisterende bygninger, og det første produktionsprogram bliver nu planlagt. En del præparater vil dog indtil videre blive importeret fra A/S Dumex i København og Dumex Ltd. i Bangkok.

A new company under the name of P. T. Dumex Indonesia has been formed in Djakarta. Local production of pharmaceutical products in close collaboration with Dumex Ltd. in Copenhagen will be undertaken by this company. Land and buildings have already been acquired, and the first production program is now being planned. Until further, however, some preparations will be imported from Dumex in Denmark and Dumex in Bangkok.

Der afholdtes bestyrelsesmøde og regnskabsforelæggelse i Kompagniet på Hovedkontoret torsdag den 21. marts 1968. Det blev foreslået at udbetale 14 % i udbytte til aktionærerne. Generalforsamling blev afholdt den 5.4.1968. På generalforsamlingen rettede postmester T. C. Poulsen en tak til Kompagniets ledelse for det smukke regnskabsresultat til trods for, at man var klar over, at 1967 havde været et vanskeligt år for erhvervslivet. Postmesteren bad direktør Mogens Pagh viderebringe aktionærernes tak til Kompagniets stab ude og hjemme for den smukke indsats.

A Board Meeting of our Company with presentation of accounts was held at the Head Office on Thursday 21st March, 1968. It was proposed to pay 14% dividend to the shareholders. The General Meeting was held on 5th April, 1968. At the General Meeting Mr. T. C. Poulsen expressed his thanks to the Management of the Company for the good financial result. He was aware that 1967 had been a difficult year for commercial life. He asked Mr. Mogens Pagh, Chairman of our Company, to be good enough to convey the thanks of the shareholders to the staff of the Company at home and overseas for their fine efforts.

Prokurist Anders Olsen, Industriaafdelingen, afrejste den 3. marts 1968 via New York og Houston til Brasilien for at besøge Paranex-møllen og for at undersøge mulighederne generelt for træindustri. Hjemrejse over Liberia. Rejsens varighed ca. 6 uger.

On 3rd March, 1968 Mr. Anders Olsen, Industrial Department left for Brazil (via New York and Houston) in order to visit the Paranex mill and in order to examine the possibilities for wood in-

dustry in general. Return to Copenhagen via Liberia. Expected duration of the tour: 6 weeks.

Prokurist Holger Hansen, Eksportafdelingen, afrejste den 2. marts 1968 på forretningsbesøg til Peking. Hjemrejse over Vancouver, Montreal og New York. Forventet tilbagekomst i begyndelsen af april.

On 2nd March, 1968 Mr. Holger Hansen, Export Department left on a business visit to Peking. Return journey via Vancouver, Montreal, and New York. Expected arrival in Copenhagen at the beginning of April.

Kompagniet har fået overdraget eneagenturet for salg af Vespa scootere i Indonesien, og til varetagelse af eventuel senere samling af scootere i Indonesien er der i Djakarta indregistreret et separat selskab ved navn P. T. Danmotors Ltd.

Our Company has acquired the sole agency for sale of Vespa scooters in Indonesia, and a firm under the name of P. T. Danmotors Ltd. has been registered in Djakarta for possible later assembly of scooters in Indonesia.

Det første parti træstammer fra Kompagniets egne koncessioner i Liberia er nu blevet afskibet til Hamburg. Der forventes regelmæssige afskibninger fremover, som hovedsageligt vil finde afsætning på kontinentet.

The first consignment of logs from our Company's own concessions in Liberia has now been shipped to Hamburg. Regular shipments are expected in the future and they will mainly be disposed of on the Continent.

GÆSTEBOGEN

The Visitor's Book

David B. Parlin, Bigelow-Sanford, Inc., Conn.

I. Cowley, Bigelow-Sanford, Inc., London Representative.

László Terényi, Ungarns ambassadør i Danmark.

László Solt, handelsattaché ved Ungarns Ambassade.

C. H. van der Zanden, Director SIA-MAR, Genoa.

Ivan I. Ilitchev, Sovjetunionens ambassadør i Danmark.

A. Kaplin, Sovjetunionens handelsråd i Danmark.

Leonid S. Zaitsev, Sovjetunionens ambassaderåd.

B. I. Gorschkov, Sovjetunionens ass. handelsattaché.

A. F. Tistjenko, Sovjetunionens amb. sekretær.

Personale-nyt

Staff-news

Udnævnelser

Appointments

E. Blach Andersen til fungerende filialbestyrer i Bujumbura.

F. Elsåe er blevet udnævnt til underdirektør med eneprokura i Formaplex A/S fra 1.4.1968.

1. maskinmester Iver Bossen Pedersen er 28.2.1968 tiltrådt tjeneste som maskinchef i M/S *Manchuria*.

2. maskinmester Hugo E. Christensen er 17.1.1968 forfremmet til 1. maskinmester og tiltrådt tjeneste i M/S *Mongolia*.

2. maskinmester Poul Eugen Sørensen er 7.2.1968 forfremmet til 1. maskinmester i T/T *Nordic Heron*.

Maskinmester E. Kjærsgaard Jensen, der har været maskinchef på M/S *Asmaras* 14. rejse, og maskinmester P. Bruun Madsen, der p. t. er maskinchef i M/S *Arosia*, er begge udnævnt til maskinchefer i Maskininspektionens faste afløsningshold.

I samme afløsningshold er maskinmestrene J. Borch Jeppesen og V. Brinch-Nielsen, der gennem flere år afvekslende har fungeret som henholdsvis 1. og 2. maskinmestre, udnævnt til 1. maskinmestre.

Fuldmagt

Power of Attorney

Der er udstedt specialfuldmagt til Jens Mortensen, Eksportafdelingens Dokumentafdeling.

Efter at kontorchef Fritz Andersen, Importafdelingen, har overtaget ledelsen af kontoret i Monrovia, er filialbestyrer N. E. Blemmer, efter et kortere ophold ved Hovedkontoret afrejst til Sydøstasien for at sætte sig ind i handelen mellem de derværende filialer og England.

Hr. Blemmer vil derefter pr. 1/10.1968 tiltræde tjeneste ved United Baltic Corporation Ltd. London.

Følgende filialbestyrere har været på besøg ved Hovedkontoret: G. Rude, Genua, B. Siemsen Jensen, Kinshasa, Mogens Christiansen, Lagos, Gorm Larsen,

Los Angeles, Leif Møller, Mexico, Kent Linnet, Santos.

Kontorchef I. H. Hansen, Plantageafdelingen, afrejste den 20. februar på forretningsbesøg til Gala Estate, Malawi. Hjemkomst til København den 27. februar 1968.

Filialforflytninger

Transfers

Vagn Genter, Bangkok, til Djakarta.

Gerner Frandsen Vejrup, Bangkok, til Djakarta.

Svend Aage Larsen, Bombay, til Madras. Hans Henrik Melchior, Bujumbura, til Monrovia.

Bjarne Jensen-Aaris, Ghana, til Singapore.

Rikardt Kristensen, Ghana, til Houston. Jørgen Jensen, Madras, efter endt hjemmeferie til NOS, Durban.

Eric Gillis Lillelund, Kuala Lumpur, efter endt hjemmeferie til St. Thomas.

Søren Larsen, Kinshasa, til Bujumbura. Sven Nisted, Lagos, efter endt hjemmeferie til Durban.

Forflytninger til Hovedkontoret

Transfers to H.O.

Ole Ivar Westergaard, Djakarta, til Industriafdelingen.

B. T. Skaarup, Paris, forflyttes til Hovedkontoret, hvor han vil blive tilknyttet Træafdelingen. Skaarup afrejste i midten af marts 1968 til Filippinerne, hvor han i 2-3 måneder vil bistå Manila-kontoret i forretningen med afskibning af stammer til Europa.

Diverse

Filialbestyrer Nicolai Jensen, Kigali, overtager ledelsen af Rwanda/Burundi/Bukavu efter J. Bie Andresen.

Holger Castenskiold, Singapore, overtager ledelsen af M. F. E. S. efter H. H. Sparso.

Nyansættelser

Maskiningeniør John Menke-Nielsen – til Lagos.

Reservedelsspecialist Børge Anthonius Thomsen – til Ghana.

Cand. pharm. Gunnar Karl Johansen – til Dumex Ltd., Bangkok.

Udtråd af Kompagniets tjeneste

Civilingeniør Dan Enggaard Peitersen, Maskininspektionen.

Poul Chr. Wiberg, Træafdelingen.

Ankommet på hjemmeferie

On Home Leave

Fin Grubbe, Ingeniør H. Hvene, Durban, Sven Nisted, Lagos, Jørgen Jensen, Madras.

Udsendelse til filialtjeneste

Service Abroad

Niels Horn, Eksportafdelingen, til Hong Kong.

Jørgen Jensen, Importafdelingen, til Vancouver.

Hans Christen Jensen, Træafdelingen, til Vancouver.

Genudsendelse til filialtjeneste

Johan-Ulrik Haxthausen, Industriafdelingen, til Mexico.

Bent Segato, Industriafdelingen, til Canada.

Pensioneret

Retired

Maskinchef P. Glerbæk, pr. 29.2.1968.

Pakhusformand Carlo Peter Sørensen, pr. 29.2.1968.

Mærkedage

Red Letter Days

Runde fødselsdage

80 år

Pens. maskinchef R. C. Welling Holm, Else Marie Hjemmet, Kystvej 33, 3050 Humlebæk, 19.4.1968.

Pens. formand E. F. Evers, Humlebækgade 20, 2., 2200 København N., 6.5.1968.

75 år

Pens. prokurist P. Henriksen, Charlottenlundvej 19, 2900 Hellerup, 28.4.1968.

70 år

Pens. kaptajn V. H. Petersen, Blidahpark 6, 2., 2900 Hellerup, 9.5.1968.

Pens. kaptajn Aage Karup Møller, Højnæsgård, Vejleby, 4050 pr. Skiby, 4.6.1968

65 år

Pens. kontorchef Emil Nielsen, Gersonsvej 21, 1., 2900 Hellerup, 16.4.1968.

Filialbestyrer F. E. Blaunfeldt, Durban, 21.4.1968.

50 år

Elektriker K. G. B. Sørensen, 18.4.1968.

Dødsfald

Obituary

Ingeniør Bent Andersen, Eksportafdelingen, er efter længere tids sygdom afgået ved døden den 24. februar 1968 i en alder af kun 45 år.

Ingeniør Bent Andersen blev ansat i Kompagniet den 4. november 1946 i Eksportafdelingen og udsendtes i juli 1947 til Bombay, hvor han gjorde tjeneste, indtil han i marts 1949 blev overflyttet

til Karachi. Efter godt 6 års tjeneste her blev ingeniør Bent Andersen sendt til Ghana, og herfra blev han i 1962 overflyttet til Hovedkontorets Eksportafdeling.

Ved den tragiske brand, der den 2. marts ramte M/S *Samoa* i Seattle, omkom skibets maskinchef Poul Lundius af røfgiftning.

Maskinchef Lundius begyndte i Kompagniet som assistent i M/S *Chile* i 1937.

I juni 1940 udtrådte han midlertidigt af Kompagniet for umiddelbart efter krigens ophør i maj 1945 at melde sig til tjeneste igen.

Han avancerede støt igennem graderne, indtil han i januar 1956 udnævntes til maskinchef. Han beklædte denne stilling i adskillige af Kompagniets skibe og var således maskinchef i M/S *Kina* i godt 8 år.

Maskinchef P. Lundius havde overtaget M/S *Samoa* den 2. november 1967.

Mr. C. G. Austin, salgsdirektør i Natal Oil & Soap Industries (Pty) Ltd., Durban, er den 23. januar 1968 pludselig afgået ved døden.

Mr. Austin fejrede i juni måned 1967 sit 40 års jubilæum i Ø.K. organisationen i Sydafrika, som omtalt i ØK-bladet nr. 3 af juni 1967.

Mr. C. G. Austin, Sales Manager of Natal Oil & Soap Industries (Pty.) Ltd., Durban, passed away suddenly on the 23rd January, 1968.

On the 1st June, 1967 Mr. Austin celebrated his 40th anniversary with the E.A.C. organization in South Africa as mentioned in ØK-bladet No. 3 of June 1967.

Pensioneret maskininspektør Jakob Faber er den 15. marts 1968 afgået ved døden 68 år gammel.

Jakob Faber ansattes i Kompagniet den 17.5. 1919 som maskinassistent i S/S *Russ* og avancerede op gennem graderne, indtil han i 1933 udnævntes til maskinchef i M/S *Muinam*. Samme år overførtes han til tjeneste på Kompagniets værksted i Bangkok og gjorde indtil 1936 tjeneste dér samt i Siam Steam Navigation Company's maskininspektion.

I 1936 forflyttedes han til Savmøllen i Bandon, hvor han, ofte under hårde og vanskelige vilkår, kom til at virke under hele krigen, indtil han i 1946 kunne rejse hjem til Danmark igen.

Han overførtes derefter i nogen tid til tjeneste ved Eksportafdelingen på Hovedkontoret, og endelig i november 1947 kom han til Maskininspektionen, hvor han var ansat, til han pensioneredes 1.9. 1964.

KINA

(Fortsat fra sidste nummer).

Efter revolutionen i 1911 blev en af reformbevægelsens pionerer, dr. Sun Yat Sen, udråbt til Kinas præsident. Han stammede fra Sydkina og havde allerede af den grund vanskelighed ved at finde samarbejde med og støtte fra nordkineserne. Der valgtes også et parlament, men det fik kun en kortvarig eksistens og gik til grunde i kaos. Det skyldtes ikke mindst, at de forskellige provinsguvernører og generaler indbyrdes kæmpede om at skaffe sig magten, eller dog løsrive sig fra centralstyret, og omsider gik Sun Yat Sen igen i landflygtighed. Han blev kaldt tilbage og etablerede nu hovedstaden i Nanking, som i tidligere århundreder havde været Kinas hovedstad. Han håbede vel ved dens beliggenhed midt i riget bedre at kunne samle nord og syd, men han døde nogle få år efter. Han hædredes som det ny Kinas skaber og som nationalhelt og blev bisat i et pragtfuldt mausolæum uden for Nanking, hvor han i de kommende år blev genstand for ærefrygtig pilgrimsang og tilbedelse. Han affattede i sin livsvisdom tre sentenser, eller leveregler (en slags frihed, lighed og broderskab), der skulle være fundamentet for det kinesiske rige og dets folks fremtid. Det blev daglig oplæst ved møder og i skoler og blev indrammet og hængt op i alle kinesiske hjem.

Et komplet sammenbrud af Kina truede imidlertid. Man må erindre, at nationen – bortset fra magtudfoldelse – på mange måder kun holdtes sammen af traditioner og af det fælles skriftsprog. Der tales i Kina mange forskellige sprog, omend Pekingdialekten, Mandarin, regnes for det nationale sprog, og nord- og sydkineserne adskiller sig ikke alene fra hinanden gennem de helt forskellige sprog, de taler, men også i væsen og levevis. Den vel af klimaet påvirkede, adstadige, slidsomme nordkineser står i modsætning til den iltre sydkineser, som klimaet gør tilværelsen lettere for. Det kan være vanskeligt

neserne adskiller sig ikke alene fra hinanden gennem de helt forskellige sprog, de taler, men også i væsen og levevis. Den vel af klimaet påvirkede, adstadige, slidsomme nordkineser står i modsætning til den iltre sydkineser, som klimaet gør tilværelsen lettere for. Det kan være vanskeligt

Den sidste Himlens Søn. Kejser af Kina. (1909-1911).

The last Celestial Emperor of China. (1909-1911).

at skabe en varig og samlende patriotisme.

De omtalte provinsguvernører og generaler (Tuchuns) søgte endnu en gang at gøre sig uafhængige af den vaklende centralstyrelse. Der var sågar en kristen general, som havde den rige provins Shantung i sin magt, men forøvrigt ikke just var præget af nogen kristendom i sin brutale, hensynsløse fremfærd. En anden af de mægtige generaler var den aktuelle hersker over Manchuriet, Marshal Chang Tso Lin, som skulle få en mærkelig skæbne. Han balancerede i lang tid kløgtigt mellem russisk og japansk pres, indtil

han omkom ved en »jernbaneulykke« i 1931, som var optakten til det japanske militærs indtrængen i Manchuriet, hvor de hurtigt etablerede en selvstændig stat, Manchukuo, under militærkløkkens kontrol og derfra forberedte den videre indtrængen i det egentlige Kina. Altsammen i fredstid.

Midt i 1920'erne udgik imidlertid fra Sydchina en bevægelse for igen at samle Kina under et centralstyre efter alle omskiftelserne. Den inspireredes af en officer, Chiang Kai Shek, som havde fået sin uddannelse på et militærakademi i Japan, og han skabte en hær om sig, ligesom han påkaldte støtte fra det bolsjevistiske Rusland. En kendt kommunist, Borodin, og flere andre russere var hans rådgivere. Han trængte frem til den store handelsby Hankow (nu Wuchang industridistriktet), hvor et brutalt blodbad foranstaltedes til skræk og advarsel. Herfra blev russerne sendt hjem, og Chiang Kai Shek fortsatte sin sejrsmarch til hovedstaden Nanking, hvorfra han igen udråbte republikken Kina, støttet af Kuo Min T'ang-partiet (folkepartiet), som skulle blive den dominerende magtfaktor, og som på sin måde havde tilslutning fra en stor del af det kinesiske folk.

Der var nu en genrejningsperiode, i hvilken det lykkedes Chiang Kai Shek og Kuo Min T'ang-partiet at skabe indre fred, eller dog afspænding, og international respekt om sig. I denne periode måtte de udenlandske magter efterhånden opgive alle privilegier, de særlige Settlements, eksterritoriale rettigheder for deres borgere og traktatbestemmelserne om udenlandsk kontrol med toldvæsenet og saltgabellen.

Desværre opstod nye komplikationer ved japanernes indtrængen, først i Manchuriet i 1931, og senere i det egentlige Kina begyndende i 1937. Dette skabte også indre vanskeligheder, da patriotiske kinesere ikke mente, regeringen satte sig derimod med tilstrækkelig energi.

Det havde nok, bortset fra japanernes militære overlegenhed, nogen forklaring deri, at kommunisterne

efter fuldførelsen af den lange march ind i det indre begyndte at røre på sig og true Nanking regimet på en anden front, og der var i Nanking nogen tendens til at koncentrere sig om at nedkæmpe dem, som var Chiang Kai Sheks og Kuo Min T'angs naturlige politiske fjender.

Kommunisterne, hjulpet af de russiske militærstyrker, som i 1945 i Manchuriet modtog den derværende japanske hærs overgivelse, nåede, som vi ved, efter krigen til Peking og havde endelig i 1948 underlagt sig hele Kina med denne by som hovedstad.

Chiang Kai Shek, hans tilhængere og nogle loyale militærstyrker flygtede derefter til Formosa (Taiwan), som Kina havde fået tilbage i 1945. Det er gammelt kinesisk territorium, og det kan vel derfor siges, at de opholder sig der som insurgenter mod den ny centralmyndighed i Peking.

Dette er for så vidt slutningen på et forsøg på at skildre noget af Kinas brogede historie.

Verdenshistorien ville vel have taget en anden form, hvis denne kæmpeoperation med et indbyggerantal, der vist nu anslås til 700 mill. mennesker, gennem tiderne ikke havde været tilfreds med tilværelsen inden for sine egne grænser; og indtil slutningen af det nittende århundrede havde man da også nogenlunde bevaret sin territoriale integritet. Kina var aldrig en aggressiv magt – »man laver ikke søm af godt jern, eller soldater af duelige mennesker,« sagde man i den gamle filosofi – og førte kun krige udadtil, når de blev riget påtvunget.

Udlændinges indtrængen i Kina og handelssamkvemmet

Handelssamkvem mellem Europa og Kina var begyndt i beskeden form allerede omkring år 1000 e. K., ad silkevejen over Asiens stepper, hvor kamelkaravaner bragte silke, te, porcelæn o. a. til Byzans og Mellemøstens havnebyer, hvorfra det fragtedes videre til republikken Venedig, hvis driftige købmænd tjente store summer på den videre afsætning af disse varer i Europa.

På samme tid havde nogle kristne missionærer fundet frem til det indre af Kina, også benyttende karavanevejen, og slog sig ned der, men blev hurtigt opslugt af den kinesiske befolkning, omend det lykkedes dem at sætte spor af deres lære i befolkningens livsformer. Nestorianerstenen står (eller stod) endnu til deres minde dybt inde i Kina, bevaret og venereret gennem seklerne.

I året 1271 e. K. kom således venetianeren Marco Polo ad silkevejen til Kina, trængte helt frem til Peking og opholdt sig der i 17 år, hvorefter han vendte tilbage til Venedig. Han berettede til Venedigs borgere om sine oplevelser i et fjernt og ukendt rige, hvis kultur han satte højere end den daværende europæiske, og efterlod sig mange værker herom.

Venedig beholdt sit handelsmonopol, indtil portugiseren Vasco da Gama i 1498 opdagede søvejen til Østen og dermed åbnede adgang først for portugiserne og hollænderne, senere for andre europæiske nationer, til direkte handel med Kina og andre af Østens lande.

De europæiske søfarende nationer kappedes nu om at få andel i handelen på Kina, men havde besvær med at finde anløbshavne for deres skibe. Snart gik man til Ningpo, snart til Foochow eller Kanton, men blev regelmæssigt forjagede fra det ene sted til det andet. Portugiserne slog sig omsider ned på den lille Macao-ø ved Perleflodens udløb fra Kanton, og har endnu denne besiddelse, som dog aldrig trivedes.

Fra Europa eksporteredes klædevarer, forarbejdet jern, metalgenstande, enkelte ting, der var kurios-

Faktoriene ved Kanton. Det danske længst til venstre.
The Settlements at Canton. The Danes are to the extreme left.

fik anvist nogle mudderarealer ved Hwang Poo floden, en biflod til Yangtse Kiang, da man ikke ville have udlændingene i den eksisterende lille by Shanghai. Shanghai voksede i løbet af det kommende århundrede indtil 2. verdenskrig til en af jordens største havne- og handelsbyer, også med betydelig industrivirksomhed, og havde da 5 mill. indbyggere, hvoraf kun en håndfuld, 10.000 til 20.000, var udlændinge.

Man havde nu endelig fået foden inden for i Kina.

Der var dog i de kommende årtier stadig en del gnidninger, hyppigt med overfald på de fremmede og ofte fulgt af militære aktioner, som ikke nærmere skal omtales her.

I 1862 sluttedes en ny traktat med Peking, som konsekvens af en ny militæraktion, England og Frankrig havde foretaget, og hvor det prægtige sommerpalads uden for Peking blev afbrændt og ødelagt af militærstyrker, for at understrege over for kejserhoffet selv, at »det var alvor nu«. Mellem en række andre indrømmelser gik Kina med til at lade det kinesiske toldvæsen, som var gennemkorrupt, administrere af udlændinge, således at toldindtægterne ikke blot tilfaldt regeringen, men også blev anvendt til betaling af krigsstatninger og dannede sikkerhed for udenlandske lån til Kina, bl. a. til bygning af jernbaner.

I 90'erne dukkede så en ny medbejler op til indflydelse i Kina, nemlig Japan, som i en hurtigt vundet krig tvang Kina til at afstå Korea og Formosa og give andre privilegier. Rusland optrådte som mægler og betingede sig for sin indgriben nye rettigheder i Manchuriet, derunder koncession til at anlægge en jernbane i tilknytning til den transsibiriske bane, som var under færdiggørelse. Desuden opnåede Rusland ret til at anlægge en flådehavn, Port Arthur, og handelshavnen Dalny (Dairen), som samtidig blev endestation for den manchuriske banestrækning.

De andre magter så klart, hvor det bar hen, og der blev mellem stormagterne talt åbent om at foretage en opdeling af det kinesiske rige i

teter i kinesernes øjne, o. a., som dog ikke i værdi nåede de kinesiske varer, man ønskede at købe, hovedsagelig silke, porcelæn og te. Balancen måtte dækkes med sølv.

Det varede til Chien Lung's regeringstid, før man fik et permanent arrangement med kineserne, hvorefter de udenlandske købmænd fik lov at oprette faktorer, d. v. s. pakhuse og boliger på en kyststrimmel uden for Kanton, hvor de absolut ikke måtte vise sig. Her foregik udveksling af varerne, som derefter i lægtere og småbåde befordredes til de ved flodmundingen opankrede fartøjer. Englænderne havde efterhånden, som den store handels- og søfartsnation, taget tæten her, men mange europæiske lande havde også deres egne faktorer, herimellem Danmark.

Samhandelen forløb aldrig helt glat, men i reglen ordnede man sig dog med mandarinerne i Kanton, som havde ansvar over for Peking. Der opstod en ny fase i handelen derved, at det blev vanskeligere og dyrere at skaffe det fornødne sølv til betaling af de kinesiske varer, og England fandt da for sin del på at afsætte opium, som bekvemt og bil-

ligt kunne dyrkes i Indien. Nu blev Peking alarmeret, dels over de manglende sølvbetalinger, dels over den fare opium frembød for befolkningen, og fremmedfjendtlige kredse fandt et påskud til endnu engang at prøve at blive af med de ubekvemme fremmede barbarer. Det må vist retfærdigvis tilføjes, at opiumsrygning ikke var helt ukendt i Kina før den tid, og at opium dyrkedes i Kina, omend forbudt, ligesom handelen med varen afkastede fortjeneste både til kinesiske embedsmænd og købmænd, når den først var bragt i land.

Der fulgte forskellige trakasserier fra begge parter, og omsider greb England til magtanvendelse. Det blev til den såkaldte Opiumskrig, hvor Kina kun ydede svag og håbløs modstand, indtil en traktat blev underskrevet i Nanking i 1842.

Ifølge denne fik England overdraget den hidtil øde ø, Hong Kong, og alle udlændinge fik tilladelse til at slå sig ned i nærmere betegnede havnebyer og drive handel i Settlements, d. v. s. særlige bydele, som de selv måtte administrere. Hong Kongs udvikling er velkendt. Det største Settlement blev Shanghai, hvor man

udenlandske interessesfærer. Opgavens enorme omfang og indbyrdes jalousi forhindrede dog en sådan udvikling. Som hævn for overgreb imod tyske missionærer fik Tyskland ved denne lejlighed Tsingtao.

Imidlertid opstod der i Kina en voldsom reaktion imod disse begivenheder, og der dannedes et reformparti, der i første omgang forlangte et demokratisk styre, men også arbejdede hen imod afsættelse af dynastiet. Samtidig opflammedes hadet til udlændinge, og Peking-regeringen benyttede sig af en af disse sammensværgelser, der senere kendtes som Boxernes, for sine egne formål.

Boxerne var en sammenløben masse af fanatikere, som huserede i de nordlige provinser, kendetegnet af et rødt bind om hovedet, men efterhånden koncentrerede de sig i Peking. De havde over for den uvidende befolkning foregivet at være usårlige over for ildvåben. Nu planlagde de som deres største bedrift at udrydde de fremmede legationer i hovedstaden og myrde alle udlændinge, der befandt sig der.

Enkekejserinden spillede her et dobbeltspil.

Hun ville gerne se de fremmede djævle, som man elegant betegnede

dem, udryddet og fandt støtte hos den almægtige yndlingseunuk og nogle rabiater prinser, men blev til gengæld holdt tilbage af generalen Jung Lu, en barndomsammerat, som årene igennem havde været hende en hengiven ven og trofast støtte.

Da stormagternes styrker efter nogle måneders belejring af legationskvarteret rykkede ind i Peking, smuldrede boxeropstanden hen. Kejserinden unddrog sig magternes gengældelse mod hende selv ved som skalkeskjul at udstede en proklamation om, at hun begav sig på inspektion af sit rige, og hun lod sig smugle ud af Peking forklædt som bondekone. Hun førte den magtesløse fangne kejser med på flugten efter endnu en gang at have tilføjet ham en ydmygelse. Hans yndlingskonkubine blev beordret druknet i en af paladsets brønde, — »der var ikke plads til hende i følget, og hun måtte ikke falde i de indrykkende soldaters magt«. Da Enkekejserinden nåede ud i provinserne, genopstod hun som Kinas almægtige hersker.

De følgende års interne begivenheder i Kina er beskrevet ovenfor, også med omtale af den japanske indtrængen i riget i 1930'erne. Japanners interesse var af blandet militær- og handelsmæssig natur. De

åbnede for Manchuriets rigdomme af kul, olie og mineraler og skabte i den kortvarige periode en kæmpeindustri dér.

Japanernes magtbegær førte til videre indtrængen i Kina, hvor de, før krigen brød ud, i høj grad havde lejlighed til at begunstige deres egne handelsinteresser i de besatte dele.

Så meget om udlændinges indtrængen i Kina og handelssamkvem med landet, som fra 1948 naturligvis har taget en helt anden karakter.

Som en efterskrift skal tilføjes, at allerede Christian IV oprettede et dansk Ostindisk Kompagni, først baseret på Indien, senere udstrakt til Kina, hvor Danmark også fik et faktori i Kanton. Det var ikke altid med blomstrende resultater, disse langvarige rejser, som ofte tog henimod 3 år, blev foretaget.

I 1732 blev Kompagniet omdannet til et privat selskab, Det kgl. Oktroyerede Danske Compagnie, som nok i de florissante handelsår før Napoleonskrigene havde gode resultater, men senere sygnede hen og likvideredes i 1843.

Dermed ophørte direkte dansk søfart og handel på Østen dengang.

A. Brøndal.

Gamle sømandstraditioner i nye skibe

I sejlskibenes tid var halefinnen af en haj en ret almindelig prydelse på jagerbommen. Den fortalte bl. a., at

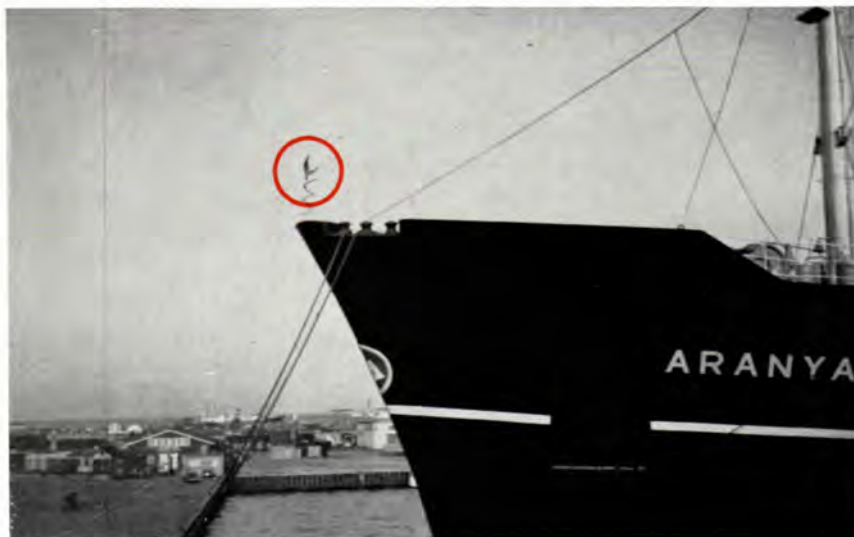
det var en langfartssejler. Man var stolte på sejlskibene, når man kunne fremvise denne trofæ, og i gamle optegnelser kan man finde, at f. eks. skoleskibet *København* fik sin hajfinne på den første rejse. Hajen blev fanget i Sargassohavet.

På skibene mente man også, at en hajfinne anbragt forude gav skibet held og god vind, fordi man havde

overvundet det onde, symboliseret i den frygtede haj, der aldrig viste nogen nåde, hvis en sømand faldt overbord.

Da krigen den 6. juni 1967 brød ud imellem Ægypten og Israel, lå M/S *Aranya* i fire døgn i bugten ved Aden og afventede nærmere ordre, om den skulle gå nordover mod Suez Kanalen eller syd om Afrika. Man

fordrev tiden med fiskeri. Det lykkedes at fange en haj, og trofæen blev anbragt i forstævnen. Da svaret hjemmefra indløb, lød instruksen: »Fortsæt syd om Afrika«.

Aranya undgik derved at dele skæbne med mange andre skibe fra forskellige nationer, som i månedsvis har ligget indespærret i den Store Saltsø midt i Suez Kanalen.

Heldet var med! Var det haj-finnen?

OLD SEAMEN'S TRADITION IN NEW SHIPS

At the time of the sailing ships the tail-

fin of a shark was a rather common decoration on the flying-jib boom. Among other things it told people that it was the question of a long voyage ship. The crews of sailing ships were proud when able to display this trophy, and in old records it can be found, for example, that The East Asiatic Company's training ship "København" got its shark fin on its first voyage. The shark was caught in the Caribbean Sea.

In the ships it was also believed that a shark fin placed forward would give good luck and fair wind, because the evil symbolized by the dreaded shark, which showed no mercy should a seaman fall overboard, had been overcome.

On 6th June, 1967, when war broke

out between Egypt and Israel, M/S *Aranya* was lying for four days at the bay of Aden for orders, whether to proceed northwards towards the Suez Canal or south of Africa. The time was passed in fishing. The crew succeeded in catching a shark, and the trophy was placed on the stem of the ship. When the instructions were received from home the telegram said: "Proceed south of Africa".

In this way M/S *Aranya* avoided the fate of many other vessels of many different nations which have been confined to the Great Bitter Lake in the Suez Canal for months.

This was a piece of good luck! Or... was it the shark fin?

Sammenslutning med Turner, Hoare & Co. Ltd., Indien

Som bekendt omfatter Kompagniets interesser i Indien, bortset fra de store olie-industrier i Madras, også et moderne maskinværksted i Bombay med betydelig fabrikationsvirksomhed, navnlig af separatorer for kemikalie-, fødevarer- og olieindustrier, samt agenturforretning dækkende såvel importerede som lokalt byggede maskiner og andre produkter.

Som følge af udviklingen i Indien og nødvendigheden af yderligere

rationalisering for at imødegå konkurrencen blev værksteds- og handelsaktiviteterne i 1967 udskilt som et separat selskab, som derefter blev sammensluttet med firmaet Turner, Hoare & Co. Ltd. pr. 30. januar i år, medens driften af oliemøllen i Madras fortsættes som en ren ØK-virksomhed.

Turner, Hoare & Co. Ltd. blev etableret i Indien i 1895 og gik i 1945 over på indiske hænder. Selskabet repræsenterer forskellige

oversøiske fabrikker af elektrisk udstyr, dieselmotorer, specialstål m. m., arbejder som entreprenører ved bygning af pumpestationer, kraftværker o. l. og fabrikkerer bl. a. automobil koblings-aggregater under amerikansk licens samt vandmålere i samarbejde med britiske fabrikker.

Kompagniets kontorer i Indien og Turner, Hoare & Co. havde således mange lighedspunkter og parallelle interesser. Det var klart for begge parter, at en sammenlægning ville resultere i betydelige omkostningsbesparelser ved fælles udnyttelse af fabriks- og værkstedsanlæg, udstillingslokaler og kontorer i flere byer, såvel som ved fælles anvendelse af den erfarne stab. Man forudser også, at sammenslutningen vil forstærke de to selskabers organisation i almindelighed og simplificere fremtidige udvidelser.

Formaliteterne blev gennemført uden nævneværdige vanskeligheder, selv om en vis indskrænkning af personale var uundgåelig. Den indiske regering viste forståelse og velvilje, ligesom pressen udtrykte tilfredshed.

Kompagniets andel af aktiekapitalen i det nye selskab er 45 %, men vil senere repræsentere omkring 25 %, idet yderligere kapitaldelta-gelse vil blive tilføjet ved tilslutning fra et datterselskab af Pennsalt Chemicals Corp., Philadelphia, nemlig Sharples Process Engineers, med hvem Kompagniet har samarbejdet i Indien i en årrække under et arrangement, hvorved Sharples separatorer og andet industrielt udstyr blev fabrikeret og solgt af Bombay kontoret.

EAC-MERGER WITH TURNER, HOARE, INDIA

The Company's interests in India comprise, as is known, not only the vegetable oil industries in Madras, but also a well-equipped engineering factory in Bombay which for a number of years has manufactured, among other things, separators for chemical-, foodprocessing- and oil industries, and a considerable agency and distribution business covering imported as well as indigenous machines and other products.

As a consequence of developments in India and the need for further rationalization to meet competition, the machine

Formanden for bestyrelsen i Turner, Hoare & Co. Ltd., Mr. Keshub Mahindra, taler til journalister på en pressekonference i Bombay. T. h. Mr. P. K. Palit, selskabets administrerende direktør, T. v. filialbestyrer O. Stub.

The Chairman, Mr. Keshub Mahindra, addressing the Press Conference. Seated to his right and left respectively are seen Mr. O. Stub and Mr. P. K. Palit, Executive Director of Turner, Hoare & Co. Ltd.

shop and the trading departments were formed into a separate company in 1967, and this was subsequently merged with Messrs. Turner, Hoare & Co. Ltd. effective from January 30th, 1968, whereas the oil mill will continue to be operated solely by EAC.

Turner, Hoare & Co. Ltd. was established in India in 1895 and became an Indian controlled company by 1945. The company holds a number of foreign agencies for electrical equipment, engines, special steels etc., works as main contractors in the erection of power plants, pumping stations etc. and, for example, manufactures automobile clutch assemblies under license from USA, and watermeters in collaboration with British factories.

The Company's offices and Turner, Hoare & Co. thus shared many similar and parallel interests. It was obvious to both parties that a merger would result in considerable cost savings due to common utilization of factory and workshop

facilities, showrooms, and office accommodation in many cities, and the joint efforts of experienced staff from both companies. It was also foreseen that the merger would strengthen the organization of both parties in general and simplify future expansions.

The formalities went through without major trouble, even though a certain retrenchment in personnel was unavoidable. The Government of India proved understanding and helpful, and leading newspapers expressed satisfaction.

The Company's shareholding in the new venture amounts to 45 % but later on this will represent abt. 25 % only, as the share capital will be increased by the further merger with a subsidiary of Pennsalt Chemicals Corp. of Philadelphia, namely Sharples Process Engineers, with whom the Company has collaborated in India for a number of years, manufacturing and selling Sharples' separators and other industrial equipment.

SIAMAR

GENUA

Genoa. Skyskraberen, hvor SIAMAR har sit hovedsæde, Via XII Ottobre 2.

Genoa. The skyscraper in which the new SIAMAR organization has its Head Office, 2, Via XII Ottobre.

Som resultatet af forhandlingerne mellem Stoomvaart Mij. »Nederland«, EAC og dr. Avigdor blev der i oktober 1967 undertegnet en overenskomst, hvorved det hollandske befragtningsfirma i Genua, Agenzia Marittima Olandese og Avigdor & Co. sluttedes sammen. Der dannedes et nyt selskab, hvori hollænderne og EAC hver deltager med 45 % af aktiekapitalen, medens dr. Avigdor tegner sig for de resterende 10 %. Det nye selskab har fået navnet

SIAMAR – Societá Agenzia Marittima Riunite – d. v. s. »Forenede Skibsagenter«.

Man har lejet lokaler i en moderne skyskraber midt i byen, og staben består af personale dels fra Agenzia Marittima Olandese og dels fra Avigdor & Co.

Både Agenzia Marittima Olandese og Avigdor & Co. vil, i hvert fald et stykke tid, kun være holding selskaber, medens SIAMAR vil tage sig af alt det praktiske arbejde, som er

blevet samlet til en enhed under dette selskabs ledelse. Dagen for selskabets start er sat til den 1. april 1968.

Der vil samtidig blive gennemført et stort rationaliseringsarbejde, ligesom mekaniske hjælpemidler vil blive taget i brug i så stor udstrækning som muligt, og på denne måde håber man – udover de besparelser som påregnes herved – at opnå en større indflydelse på det lokale marked end tidligere, idet SIAMAR, i hvert fald rent tonnagemæssigt, vil være den stærkeste organisation blandt skibsagenterne i Italien.

Sammenslutningen vil naturligvis medføre visse forandringer. F. eks. bliver:

Telefonnumrene: 594.541-2-3-4-5.

Telex nr.: 27151 (Answer back: SIAMAR).

Telegramadr.: AGENSIAMAR, Genua.

Postadresse: P. O. Box 1698, I 16100 Genua (Central).

(Gadeadresse: 2, Via XII Ottobre, I 16121 Genua).

Dr. Avigdor har besluttet at trække sig tilbage fra det aktive arbejde fra slutningen af 1968, men vil fortsætte som formand for bestyrelsen. Den daglige ledelse vil blive varetaget i fællesskab af to direktører, den ene fra det hollandske selskab, medens den anden er repræsentant for de danske interesser, nemlig direktør G. Rude.

Maskinist-eksamen

Nakskov

Kompagniets andet hold maskinmesteraspiranter, antaget 1963, har nu alle afsluttet ca. 4 års aspiranttid efter at have gennemført deres svendeprøver på Nakskov Skibsværft med særdeles fint resultat, idet samtlige svendestykker præmieredes af Nakskov Skibsværft. Af ialt 26 aspiranter, der udførte svendestykke, bestod de 6 med højeste karakter »særdeles veludført« og modtog herfor kr. 200,00 i præmie; 16 fik »veludført« med kr. 150,00 og 4 »veludført« med kr. 100,00 i præmie.

Det hold maskinmesteraspiranter af årgang 1965, der nu i marts-april måned påbegynder deres sejltid i Kompagniets skibe, ialt 22 mand, har i februar på Nakskov Tekniske Skole afsluttet den første del af deres teoretiske uddannelse ved bl. a. at bestå maskinisteksamen med meget fine karakterer for størstepartens vedkommende. For at bestå kræves minimum 3.00, og maksimum er 7.00; holdets gennemsnit blev på 5.46, og ikke mindre end 6 bestod med »udmærkelse«.

De fine svendeprøver og eksaminer er et godt bevis på den fortræffelige uddannelse, Kompagniets maskinmesteraspiranter modtager på Nakskov Skibsværft, Nakskov Tekniske Skole og om bord i skibene.

Af de to første hold maskinmesteraspiranter, årgang 1962 og 1963, der har afsluttet deres aspiranttid i Kompagniet, går nu ikke mindre end 43 mand på maskinmesterskole, og af 1964-holdets 23 mand, der på nuværende tidspunkt har sejlet ca. 1 år, er de 17 allerede tilmeldt en maskinmesterskole for påbegyndelse af de afsluttende studier i løbet af de kommende 8 måneder.

New Shipping Agents

We beg to recapitulate the following shipping circulars:

24.1.1968 — Agents in Australia

As Gibbs, Bright & Co. Pty. Ltd. will cease their shipping activities as per the 31st March, 1968, our arrangement with said firm and their sub-agents will also terminate as per the same date and we shall thank Agents and Own Offices to cancel all references to our present Australian agents in the List of Shipping Agents, effective 31st March, 1968.

From the 1st of April, 1968.

Wilh. Wilhelmsen Agency Pty. Ltd.,
Liner House, 13/15 Bridge Street,
P. O. Box 4097
Sydney

and their sub-agents in the various Australian ports will take over the agency for our Lines.

24.1.1968 — Agents in Ceylon

In connection with our rationalization programme we have found it necessary to simplify our agency arrangements in various parts of the world and as a consequence hereof notice has been given to:

Aitken, Spence & Co. Ltd., Colombo,
as per the 31st March, 1968.

From the 1st April, 1968.

Ceylon Trading Co. Ltd.,
Prince Street,
P. O. Box 161,
Colombo,

will take over the Sole Agency for our vessels calling at Ceylonese ports.

En mand overbord og druknet

En dækkelev var under skibets sejlads beskæftiget ved afvaskning af »gardinpladen«, hvortil han benyttede en levanger. Under arbejdet lænede han sig ud over siden, mens han samtidig bevægede sig sidelæns for efter.

Det antages, at han uden at bemærke det er kommet helt hen under redningsbåden, og at han derefter har rettet sig op, således at det stød, han sandsynligvis fik i ryggen af bådens runding, har bevirket, at han faldt overbord.

Ulykken blev straks opdaget, og skibet var tilbage på ulykkesstedet i løbet af 7 minutter. Eftersøgningen var forgæves til trods for, at den pågældende var en god svømmer og vejrforholdene gode.

Havde han anvendt støttetov, eventuelt tillige livline, var ulykken sikkert undgået.

Tænk altid på sikkerheden ved planlægning af arbejdet.

IKKE-udluftede tanke kan være dødsfælder

Vi har tidligere advaret mod gasfyldte tanke. Her er et nyt eksempel:

»Om bord i et dansk skib skulle noget gods flyttes fra en tank, og mandehulsdækslet til tanken blev aftaget mellem kl. 07,00 og 08,00. Det videre arbejde blev imidlertid udsat på grund af svigtende elektricitetsforsyning fra maskinen.

Ved arbejdets genoptagelse kl. ca. 10,30 blev et besætningsmedlem, der var gået ind i tanken i mellemtiden, fundet liggende bevidstløs ca. 1½-2 meter inde i tanken. Trods genoplivningsforsøg afgik han senere ved døden på hospitalet«.

Der udvikler sig ofte gas eller opstår iltmangel i tanke, og eftersyn eller arbejde dér kan være farligt.

Gå derfor aldrig ind i en tank, før den er omhyggeligt udluftet, og sørg altid for, at der holdes vagt udenfor, og at udluftningen så vidt muligt fortsættes under arbejdet.

SØFARTENS ARBEJDERBESKYTTELSESUDVALG

26.1.1968 — Agents in Japan

This is to advise you that our Shipping Agents, Dodwell & Co, Ltd., have changed their name to:

Dodwell Liner Agencies

and we shall, therefore, thank you in the future to address mail to them regarding *the E.A.C. Lines* as follows:

Dodwell Liner Agencies,
at Tokyo: C. P. O. Box 297

The E. A. C. Lines Division
at Yokohama: P. O. Box 271
„ Kobe: Port P. O. Box 557
„ Osaka: C. P. O. Box 455

Kindly also arrange that mail for our representatives Mr. B. Hansted Olsen, Tokyo, and Mr. H. Loesch, Osaka, is sent c/o the above addresses in Tokyo and Osaka respectively.

Investeringsforeningen

henleder opmærksomheden på, at nye indskud skal være indbetalt til foreningen senest den 11. juni 1968 for fuldt ud at deltage i udbyttet for regnskabsåret 1968/69. Det samlede udbytte i regnskabsåret 1966/67 blev 9,18 %. Udbyttet for 1967/68 vil blive oplyst i august-nummeret af ØK-bladet.

Investeringsforeningen har nu 147 medl. med et samlet indskud på kr. 2.196.083,85.

køber grund i Birkerød

Ved installation af moderne data-behandlingsanlæg stilles der en række specielle krav til lokalernes indretning. Disse skal således forsynes med et klimaanlæg, der kan holde temperatur og fugtighed inden for ret snævre grænser. Maskinernes enkelte enheder skal være let tilgængelig for betjeningspersonalet, men er samtidig forbundet indbyrdes med store mængder af kabler; dette medfører, at datamaskinrummene udstyres med falsk gulv, d.v.s. et gulv på hvilket maskinkomponenterne opstilles, og under hvilket der er et hulrum, hvor kablerne kan trækkes. Når hertil yderligere lægges, at maskinrummet i øvrigt må indrettes med størst mulig fleksibilitet, idet det er vanskeligt at forudse, hvilke krav den hastigt forløbende tekniske udvikling vil stille til rummenes fremtidige brug, er det indlysende, at

indretning af rum, der er egnet til datamaskininstallation, er vanskelig i ældre bygninger.

Disse og lignende betragtninger har ført til beslutningen om at opføre en særlig bygning, specielt indrettet til ØK Datas formål. Og da hele naturen af ØK Datas virksomhed ikke stiller absolutte krav om, at virksomheden må være beliggende inde i København, har man besluttet at erhverve en grund i Birkerød.

Grunden, der er købt af Birkerød kommune, er en del af gården »Søndervanggård«, som ligger på Bregnerødvej umiddelbart vest for Birkerød by. Det erhvervede areal er så stort, at der i alt med tiden vil kunne opføres 10.000 etagemeter. Selv om ØK Data ved indflytningen, som kan forventes at ville finde sted i løbet af ca. 2½ år, efter de foreløbige planer vil disponere over en bygning på

ca. 3.000 etagemeter, er der således taget hensyn til en forventet stærk ekspansion af den nye virksomhed.

ØK Data forventer imidlertid sin første datamaskine leveret allerede til september i år og har derfor måttet tilvejebringe midlertidige lokalteter for virksomheden, indtil den nye bygning i Birkerød står klar. I dette tidsrum har firmaet lejet den vestlige del af Industriforeningens ejendom på Vesterbrogade nr. 1, hvor sanitetsfirmaet Brdr. Dahl tidligere havde til huse. Her vil ØK Data udfolde sin virksomhed de første år, og det forventes, at den nære kontakt til Industriforeningens aktiviteter vil kunne medføre en række positive forbindelser for ØK Data. Indflytningen på Vesterbrogade vil finde sted, så snart lokalerne dér er istandgjort, hvilket forventes tilendebragt omkring den 1. juni i år.

På den grund, som ØK Data har erhvervet i Birkerød, ligger »Søndervanggård«. Den nærmere udformning for planen af byggeriet vil vise, om det er muligt at lade den smukke gamle stråtekte og vel vedligeholdte landbrugs-ejendom indgå i den nye datacentrals sikkert mere funktionelt prægede bygninger

»Søndervanggård» farm is situated on a plot of land acquired by EAC Data at Birkerød. When the plans of the building have been worked out in detail, it will prove whether or not it is possible to let the old thatched and well-kept farm building form part of the new functional buildings of the Data Centre.

Fredag den 16. februar 1968 foretog Gymnastik- og Atletikafdelingerne under Ø.K.B. uddeling af idrætsmærker til 50 klubmedlemmer, som havde bestået idrætsmærkeprøverne. I denne forbindelse vil vi gerne rette en beklagelig fejl i sidste ØK-blads liste over vore idrætsmærketagere: Finn Petersen, Sojakagefabrikken, opnåede Guld I (Guld for første gang) og ikke som nævnt sølvmærket.

Man samledes i den lille frokoststue, hvor der serveredes en drink og små lækre pindemadder. Formanden for Ø.K.B., kontorchef Ib Gade-Gerst, bød velkommen og rettede en særlig tak til vor gymnastiklærerinde, fru Nina Velin, vor træner, kaptajn V. Hermansen, og vore gymnastik- og atletikledere, J. Monrad-Andersen, S. R. Olsen og C. Pedersen, for det store arbejde, de havde udført i årets løb. Herefter blev hver mærketager kaldt frem og modtog idrætsmærket og certifikatet af kaptajn V. Hermansen med dennes lykønskning og påmindelse om snart igen at se mærketageren til træning. Otte medlemmer, der havde bestået gangprøven – en del af idrætsmær-

kets prøver – fik overrakt 8-km gangnålen.

I år blev Ø.K.B.s atletikfemkamp-pokal uddelt for første gang. Især seniørerne havde kæmpet hårdt, og det glædede os at kunne overrække den til Bent Erik Green, Hovedbogholderiet, der her viste, hvad den konstante træning betyder. Han blev dog hårdt trængt af Tom Raahauge,

Træafdelingens Bogholderi, der ligeledes opnåede et meget fint resultat.

Efter uddelingen talte kaptajn V. Hermansen om værdien af firmasport og afsluttede med at minde om, at hver enkelt mærketager blot skulle tage en ekstra deltager med til træning, for at vi kan nå vort mål i 1968 – 100 idrætsmærker.

I holdturneringen tabte vort A-række hold den 15. januar til PB med 3-5 efter nogle spændende kampe. Den 20. februar skulle samme hold have mødt BP, som imidlertid skratkede, således at vi vandt uden kamp. Vort C-række hold har i sam-

me periode spillet 3 kampe, som har givet følgende resultater:

HAFNIA – ØKB II	3-5
VIF – ØKB II	2-6
IBM – ØKB II	5-3

I weekenden den 10. og 11. februar deltog 7 af vore bedste spillere i Svendborg Firma Sports »Kom og vær med« stævne. Vi spillede mange gode kampe, men fik desværre ingen pokaler med hjem denne gang.

Turneringen sluttede med 3 kampe, der alle blev tabt. Det blev til 1-8 mod BB, 2-7 mod BP og endelig 1-8 mod ALI. Vi må konstatere, at der er gjort en yderst pauver indsats i indeværende sæson. Det har i uhyggelig grad skortet på interesse, hvilket gav sig udslag i, at vi flere gange ikke har kunnet stille fuldt hold. Resultatet er da også blevet derefter: for andet år i træk må vi rykke en

række ned uden at have opnået én eneste sejr.

Til K.F.I.U. mesterskaberne, der blev afholdt den 14. januar, havde vi 3 mand i kamp. Det var T. Johansen, Fl. Rasmussen og B. von Holdt, der alle nåede til kvartfinalerne, hvor de blev slået ud.

Fredag den 2. februar spillede igen en venskabsmatch mod Carlsberg bryggerierne, og vi måtte lige som sidst – den 28. april 1967 – indkassere et nederlag på 10-5.

Hvert hold stillede med 10 mand, og enkeltresultaterne blev følgende (med Carlsberg nævnt først):

Single:

1. J. Klingsholm – J. Brahtz 21-17 18-21 19-21
2. J. Bornhöft – B. Overgaard 21-8 22-20
3. T. Petterson – E. Almdal 21-17 21-11
4. Vagn Jacobsen – J. E. Bull 21-16 21-18
5. Per Smidt – Ib Gade-Gerst 21-15 17-21 21-19
6. B. Lindholm-Andersen – F. Schaarup 22-20 12-21 14-21
7. Jørgen Larsen – P. H. Jensen 16-21 10-21
8. Ole H. Jensen – S. Jagd 21-11 21-15
9. H. J. Christensen – Jens Mortensen 21-11 21-13
10. Peter Krüger – K. Lindholdt 21-10 21-16

Double:

1. J. Klingsholm/J. Bornhöft – J. Brahtz/B. Overgaard 14-21 21-18 21-15
2. T. Petterson/Vagn Jacobsen – E. Almdal/J. E. Bull 13-21 18-21
3. Per Smidt/B. Lindholm-Andersen – Ib Gade-Gerst/F. Schaarup 14-21 24-22 21-15
4. J. Larsen/Ole H. Jensen – P. H. Jensen/S. Jagd 20-22 9-21
5. H. J. Christensen/Peter Krüger – J. Mortensen/K. Lindholdt 21-9 21-17

Fodbold

Som en efterhånden årligt tilbagevendende begivenhed begav vi os i weekenden 10.-11. februar af sted til Svendborg for at deltage i Svendborg Firma Sports »Kom og vær med« stævne. Deltagerne var: E. Bøgh Christensen, E. Carstensen, J. Helmø Larsen, J. Madsen, C. Aa. Petersen, C. Sejv, O. Thomasen og E. Weien. Vi lagde ud med 4 kampe lørdag eftermiddag, og de to første i pulje med Lavala, Svendborg og VW, Esbjerg, som vi vandt over og dermed puljen med så fin en mål-score som 9-2. Dagens to sidste modstandere var andre puljevindere. Vi klarede os, dog ikke så overbevisende, gennem disse to kampe ved at score 8 mål mod modstandernes 5 - vi var nu i kvartfinalen. Optimismen var stor hos vore spillere, måske for stor, idet vi gik hen og tabte første kamp om søndagen med 3-2. Det slog dog ingen skår i glæden, vi havde haft en dejlig weekend og sluttede blandt de 8 bedste af 102 hold.

Udendørs-sæsonen er, når dette skrives, ved at nærme sig. Vi har 2 hold i KFIUs turnering, og vi vil meget gerne se nye ansigter til træning for at kunne finde nye talenter til holdene. Nærmere oplysninger og tilmelding til træning hos E. Carstensen, Træafd., 118300, lokal 356, og L. Q. Jensen, Assuranceafdelingen, 118300, lokal 232.

HÅND-BOLD

Turneringen er nu vidt fremskredet, og vort 1. hold i Herre-A-rækken mangler kun 2 kampe mod henholdsvis DRFB-2 og Codan. Vort hold startede godt med 4 points i de første tre kampe - 1 sejr og 2 uafgjorte. Derefter har resultaterne været:

AS - ØKB 13-12

BALTICA - ØKB 20-9

FLS - ØKB FLS vandt uden kamp

Efter denne svaghedsperiode i no-

vember og december er vi kommet stærkt tilbage i januar og februar med følgende resultater:

ØKB - FKS 12-10

ØKB - BP 11-8

ØKB - B & W-2 18-4

Vort hold har nu 10 points for 9 kampe, og med kun 2 kampe tilbage kan vi højst opnå 14 points, hvilket næppe er nok til oprykning. Holdet har spillet virkelig godt i de sidste kampe, og vi håber så, at de nye kræfter, der må komme til efter sommerferien, kan spille vort hold op i Herre-mester-rækken i vinterturneringen 1968/1969.

ØKBs interne juleturnering i december og januar fik følgende ret overraskende resultat:

	k. v. u. t.	mål	points
1. Old Boys	5 5 0 0	32-14	10
2. Sojakagen	5 4 0 1	25-12	8
3. Importen	5 2 1 2	17-28	5
4. Kombin. hold	5 1 1 3	22-28	3
5. Eksporten	5 1 0 4	15-25	2
6. Skibsafdelingen	5 1 0 4	19-23	2

I juleturneringen december 1966/ januar 1967 vandt jo som bekendt Skibsafdelingen.

Det kombinerede hold benyttede spillere fra Industriafdelingen, Træafdelingen, Kontrolafdelingen og Passagerafdelingen.

Old Boys holdet bestod af følgende spillere: P. H. Jensen, Jørgen Brahtz, Ib Horup, Ole Larsen, Bent Andersen, Jørgen Jørgensen, Ib Gade-Gerst, Henrik Jacobsen, J. E. Bull og Ole Thomasen, som hver fik en teaterbillet til »Annie get your gun« som præmie.

JUDO OG JIU-JITSU

Efter vor tur til Hjørring, refereret i forrige nummer, har det været glædeligt at se, hvor stor kampiver, der har været udvist i træningstimerne. Yderligere glæder det os meget at se, hvor stor tilslutning vi har haft af seniorstaben i den senere tid, og vi håber, at de seniorer, der allerede går til judo, vil sørge for, at tilgangen bliver større endnu, da det jo

må siges, at judoen er den af vore sportsgrene, der holder os mest smidige og unge.

Det har været dejligt at se, at også flere af juniorstaben har fattet interesse for denne sportsgren, men vi håber samtidig, at flere vil melde sig, da vi stadig savner mandskab til vore hold i alle vægtklasser.

En side af vor judoafdeling, vi desværre ikke har kunnet glæde os så meget over, er damesiden. Der har i den senere tid været et minimum af damer, hvorfor vi beder alle, der bare har den mindste lyst, til at melde sig til frk. Susanne Storey, lok. 292. Ligeledes beder vi alle mandlige, der besidder blot den mindste gnist af interesse, at melde sig hos Torben Dal, lok. 276.

Det skal lige nævnes, at vi fra flere sider har erfaret, at vor opvisning i efteråret har skræmt mange fra at starte, fordi de synes, at det så for hårdt ud. Vi skal blot bede Dem huske på, at opvisning og træningstimer er to vidt forskellige ting. Opvisningen viste, hvad man kunne lære, hvis man trænede over en længere periode. Vi starter ganske langsomt og bliver ved, indtil De er fuldstændig sikker på, at De ikke slår Dem, når De falder. Det kan læres meget hurtigt, hurtigere end De tror. Det drejer sig kun om at kunne slappe af og være smidig; så derfor lad os mødes til den næste træningstime.

roning

Den nye sæson starter med standerhejsning lørdag den 20. april kl. 14.

For at få bådene istandgjort til denne dato er det nødvendigt, at alle roere og rointeresserede møder op i bådhuset hver lørdag efter kontortids ophør. Nærmere oplysninger kan indhentes hos U. Jessen, lok. 386, O. Moustgaard, lok. 415 og K. Finne, lok. 252.

I sidste sæson roede følgende over 300 km: S. Bast 365 km, O. Moustgaard 396 km, H. Rothe 412 km og K. Finne 635 km. Sidstnævnte modtog for denne fine præstation langtur snålen i sølv. I. G.-G.

Det er jo endnu lidt tidligt på idræts-sæsonen, så der er ikke noget mærkværdigt i, at vi endnu ikke kan rapportere de helt store resultater. Vi ved fra tidligere, at det specielt kniber med at få fodbolden til at rulle i de første seriekampe. De fleste skibe tager et par træningskampe først og forholder sig lidt afventende med seriekampene i håb om, at eventuelle modstandere skal »afsløre klasse«. Seriens specielle system med tillægs-points giver jo mulighed for ekstra points, dersom man slår velplacerede hold, så derfor er ingen virkelige fodboldskibe interesseret i sejre over skibe, som ikke har mulighed for pæne slutplaceringer. Vi fraråder dog skibsklubberne at vente for længe, for lige pludselig er året gået, og man står der med en pæn points-sum, men kun halvt færdig med de obligatoriske 8 kampe.

Nordisk serie i fodbold

Det er endnu kun en beskedne »hitliste«, vi kan præstere pr. 10. marts 1968:

1. <i>Ravnaas</i>	N	3	3	0	0	19-1	6
2. <i>Pretoria</i>	D	3	3	0	0	10-2	6
3. <i>Porsanger</i>	N	3	2	1	0	15-2	5
4. <i>Siranger</i>	N	3	2	1	0	6-1	5
5. <i>Fernside</i>	N	3	2	0	1	14-6	4
6. <i>Augvald</i>	N	2	2	0	0	10-3	4
7. <i>Thorscarrier</i>	N	2	2	0	0	9-2	4
8. <i>Poona</i>	D	3	2	0	1	15-10	4
9. <i>Ferncliff</i>	N	2	2	0	0	3-1	4
10. <i>Arnold Mærsk</i>	D	1	1	0	0	16-0	2

Nordisk landskamp i fri idræt

I meget kort tid førte Danmark i nationskonkurrencen, men det er nu kun historie, for den 10. marts 1968 tager situationen sig således ud:

1. Norge	504.288	points
2. Finland	228.165	-
3. Danmark	117.268	-
4. Sverige	116.211	-

De bedste danske idrætskibe

1. <i>Asmara</i>	10.977	points
2. <i>Sargodha</i>	10.100	-
3. <i>Johannes Mærsk</i>	7.165	-
4. <i>Vinland Saga</i>	5.263	-

4 × 100 m stafetløb

1. <i>Johannes Mærsk</i>	51,2	sek.
2. <i>Asmara</i>	52,5	-

De bedste enkeltmandsresultater er så beskedne, at vi ikke engang vil publicere dem som foreløbige danske rekorder.

Den havn, hvor der scores flest fri idrætspoints, er stadigvæk Bangkok, hvor velfærdssekretær Bjarne Mårtensson ved The Mariner's Club også i år vil forsøge at leve op til havnens gode idrætsrenommé. Casablanca med velfærdssekretær Bent Zimmermann Mortensen som igangsætter og kontrollør ligger på andenpladsen.

Svømmekonkurrencen

Her har der været en hel forbavsende aktivitet i år, idet der allerede har deltaget 15 skibe, og det er traditionen tro ved sømandsklubberne i Manila og Bangkok, der foregår mest, fordi man ved disse klubber har nogle ualmindelig gode svømmebassiner, som de søfarende benytter ivrigt. Manila ligger en anelse foran Bangkok, når det gælder flest svømmeprøver. Helt præcis drejer det sig om to, men stillingen blandt de bedste svømmeskibe ser således ud pr. 10. marts:

1. <i>Sargodha</i> , Ø.K.	46,1	pct.
2. <i>Henriette Mærsk</i> , A. P. Møller	35,8	
3. <i>Ibiza</i> , D.F.D.S.	33,3	

M/S *Alameda*. Kontorchef Ib Gade-Gerst, ØK, overrækker ØK-pokalen til *Alameda*-skibsklubbens formand, maskinassistent Jørgen Thomsen. I midten kaptajn K. P. Petersen.

En del af *Alamedas* sejrende fodboldhold med de mange præmier. Fra venstre: Assistent John Carlsen, purser B. Christensen, ungtenner J. Steffensen, dæksdreng M. Jørgensen, aspirant E. Büilmann og skibsklubbens formand, maskinassistent Jørgen Thomsen. (Fot.: Ulf Nilsen).

4. <i>Johannes Mærsk</i> , A. P. Møller	30,9
5. <i>Thomas Mærsk</i> , A. P. Møller	21,9
6. <i>Effie Mærsk</i> , A. P. Møller	18,4
7. <i>Andorra</i> , Ø.K.	17,9
8. <i>Kirsten Mærsk</i> , A. P. Møller	13,9
9. <i>Ayuthia</i> , Ø.K.	10,0
10. <i>Trein Mærsk</i> , A. P. Møller	7,3

B. O.

DANSKE FODBOLDMESTRE

Da M/S *Alameda* den 5. marts 1968 kom til Orientkaj i Frihavnen, stod repræsentanter fra Handelsflådens Velfærdsråd for at tage imod.

Skønt skibet først var blevet afleveret fra Nakskov Skibsværft i august 1967, var fodboldholdet alligevel nået at blive så sammenspillet, at det havde præsteret en smuk indsats i sømandsidrætten.

Handelsflådens Velfærdsråd havde præmier med i form af sølvskjolde, gulddiplomer og erindringsplaketter i bronze. Velfærdssekretær Finn Fuldbjerg fortalte, at ganske vist var *Alameda* i den samlede nordiske serie kun på 34.-pladsen, men fodboldholdet havde alligevel i 7 kampe nået at score så mange points, at man takket være den store målkvotient var blevet bedste danske skib.

Kaptajn K. P. Petersen var godt tilfreds med resultatet, idet han med glæde noterede, at besætningen både havde været sportsfolk i deres fritid og i arbejdet.

